

TISKOVÁ ZPRÁVA – 5.11.2020

Mezinárodní studie s účastí českých vědců ověřuje transkraniální magnetickou stimulaci jako jednu z cest ovlivnění příznaků schizofrenie

5. 11. 2020, Praha - Nové metody neinvazivní stimulace mozku představují zajímavé nástroje sloužící k výzkumu, diagnostice a také terapii některých neuropsychiatrických poruch. Z těchto metod je dosud nejvýznamnější a prakticky nejvíce užívaná transkraniální magnetická stimulace (TMS), která se nejvíce používá při terapii depresí. Čeští vědci ve spolupráci s německými kolegy nyní ověřují, zda lze tuto metodu využít i k ovlivnění schizofrenie. Závěry předchozích světových studií na toto téma se rozcházejí.

Ovlivnit negativní příznaky

„TMS je bezbolestná, dobře tolerovaná metoda, kterou lze využívat za hospitalizace i u ambulantních pacientů. Nejvíce je ověřena v terapii depresivní poruchy, kde se používá samostatně nebo v kombinaci s jinými terapeutickými metodami léčby deprese jako jsou např. psychofarmaka – antidepressiva. Dále je zkoušena v terapii obsedantně-kompulzivní poruchy, některých návykových poruch, posttraumatické stresové poruchy, vybraných projevů Parkinsonovy nemoci, některých kognitivních poruch, tinnitu a také některých symptomů schizofrenie. Její místo je také ve výzkumném použití, především díky kombinaci s metodami zobrazujícími činnost mozku,“ vysvětluje Doc. MUDr. Bc. Ustohal Libor, Ph.D., předseda Sekce biologické psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP.

V případě schizofrenie se jeví jako nadějná zejména v ovlivnění tzv. negativních příznaků. Mezi ně patří oploštění emocí (pacient není schopen prožívat a vyjadřovat pozitivní ani negativní emoce), alogie (ochuzená řeč či řeč postrádající obsah), sociální stažení (nezájem o kontakt a aktivity s jinými lidmi), což jsou příznaky, které jsou v průběhu onemocnění relativně stabilní a velmi často vedou k invalidizaci pacientů. Obtížně se ovlivňují medikací, proto jsou třeba i další metody, které by je mohly zmírnit. „První studie ukázaly, že takovouto metodou by mohla být i TMS. Další, zatím největší studie provedená v několika německých centrech, však účinnost TMS neprokázala. Může to ale být dáno i volbou konkrétních parametrů TMS, jichž existuje hned několik,“ vysvětluje docent Ustohal.

Potvrdit nebo vyvrátit účinnost a zmapovat změny v mozku

V současnosti proto probíhá nová multicentrická studie, na níž spolupracují dvě výzkumná centra ze Spolkové republiky Německo (konkrétně z bavorského Regensburgu pod vedením prof. Langgutha a z Cách v Severním Porýní-Vestfálsku pod vedením prof. Pöppla a Dr. Sakreidy) a dvě centra z České republiky (konkrétně z Brna pod vedením doc. Ustohala a Dr. Svěráka a z Ostravy pod vedením Dr. Skřonta). „Jedná se patrně o první mezinárodní studii v této oblasti (za ČR podpořenou MŠMT), která si za cíl vytkla nejen prozkoumat vliv dvou různých protokolů s odlišnými stimulačními parametry, ale také například identifikovat změny funkce vybraných funkčně propojených částí mozku, které mohou být s tímto efektem spojeny. Hlavní část studie by měla být hotova do konce příštího roku. Pokud se podaří prokázat účinnost alespoň jednoho z protokolů TMS, mohlo by to znamenat naději na zlepšení kvality života přinejmenším části pacientů trpících schizofrenií,“ uzavírá docent Ustohal.

Nábor pacientů do studie ještě stále probíhá, dobrovolníci musí mít diagnostikovanou schizofrenii s aktuálně dominujícími negativními příznaky, jako je zmiňované emoční oploštění, sociální stažení, ochuzení řeči a podobně.